

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Філологічний факультет
Кафедра міжкультурної комунікації, теорії, історії та методики викладання зарубіжної літератури
Департамент освіти і науки
Рівненської обласної державної адміністрації
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра англійської мови та методики її навчання
Головинський ліцей Рівненського району Рівненської області
Рівненський ліцей №15 Рівненської міської ради
Навчально-наукова лабораторія
«Міжкультурна комунікація у професійній підготовці майбутнього вчителя
іноземної мови та зарубіжної літератури»

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«Міжкультурна комунікація у професійній підготовці
майбутнього педагога ХХІ століття»
12 травня 2023 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою
Рівненського державного гуманітарного університету
ПРОТОКОЛ № 6 ВІД 25 ТРАВНЯ 2023 РОКУ

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
**«МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ХХІ СТОЛІТТЯ»**

М 58 МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ХХІ СТОЛІТТЯ: матеріали першої І Всеукраїнської науково-практичної конференції (12 травня 2023 року): збірник тез. – Рівне : РДГУ, 2023. – 99 с.

Матеріали збірника присвячено висвітленню кола актуальних проблем, які обговорювалися на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Міжкультурна комунікація у професійній підготовці майбутнього педагога ХХІ століття», зокрема інноваційні технології викладання іноземної мови та зарубіжної літератури, соціокультурна та психолого-педагогічна парадигми міжкультурного спілкування, полікультурне бачення світу в умовах міжкультурної комунікації: перспективи та проблеми, генерика та генологія художньої літератури, зарубіжна література в контексті міжкультурної комунікації: історичний та методичні аспекти.

Видання призначене для науково-педагогічних, наукових працівників у галузі освіти, аспірантів, викладачів, здобувачів вищої освіти та всіх, хто цікавиться здобутками у галузі ініомовної освіти.

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«Міжкультурна комунікація у професійній підготовці
майбутнього педагога ХХІ століття»

Безкорвайна Ольга Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри міжкультурної комунікації, теорії, історії та методики викладання зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету

Павелків Роман Володимирович, доктор психологічних наук, професор, академік Академії наук Вищої школи України, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології, перший проректор Рівненського державного гуманітарного університету

Дейнега Олександр Вікторович, доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи Рівненського державного гуманітарного університету

Петрівський Ярослав Борисович, доктор технічних наук, професор, з навчально-виховної роботи Рівненського державного гуманітарного університету

Ніколайчук Галина Іванівна, кандидат педагогічних наук, професор кафедри загальної психології та психодіагностики, декан філологічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету

Яловенко Ольга Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету ім. П. Тичини

Андрєєва Майя Миколаївна, головний спеціаліст відділу професійно-технічної та вищої освіти Департаменту освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації

Істоміна Світлана Ярославівна, директор Рівненського міського ліцею № 15 Рівненської міської ради

Буржинська Тетяна Василівна, директор Головинського ліцею Головинської сільської ради Рівненського району Рівненської області

Нестерук Сніжана Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри міжкультурної комунікації, теорії, історії та методики викладання зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету

Самборська Ірина Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри міжкультурної комунікації, теорії, історії та методики викладання зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету

Вовчук Наталія Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри міжкультурної комунікації, теорії, історії та методики викладання зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету

Оздемір Оксана Василівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри міжкультурної комунікації, теорії, історії та методики викладання зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету

Шульжук Наталія Василівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри стилістики та культури української мови Рівненського державного гуманітарного університету

Синевич Братислава Миколаївна, старший викладач кафедри міжкультурної комунікації, теорії, історії та методики викладання зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету

Залевська Оксана Анатоліївна, старший викладач кафедри міжкультурної комунікації, теорії, історії та методики викладання зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету

ЗМІСТ

<i>Безкоровайна О. В.</i> Концептуальні засади до формування полікультурної освіти майбутніх педагогів: теорія і практика	6
<i>Бокшан В. Р., Безкоровайна О. В.</i> Різноманітність вправ для заохочення навчання іноземної мови учнів початкової школи	9
<i>Братко Б. І., Процько Є. С.</i> Особливості розвитку навичок слухання для вдосконалення мовлення та розуміння англійської мови у закладах базової середньої освіти	10
<i>Вовчук Н. І.</i> Звертання як вербальне вираження національних особливостей. Мовленнєвий етикет	12
<i>Ганжа Г. Г., Левчук О. А.</i> Особливості методики використання інтерактивних технологій на уроках англійської мови	14
<i>Глуценко О. Ю.</i> Комбінований курс викладання іноземної мови курсантам в умовах воєнного стану для оптимізації навчального процесу	15
<i>Гудкова М. М., Безкоровайна О. В.</i> Мовна особистість в умовах сучасної української школи	17
<i>Гурінчук С. С., Вовчук Н. І.</i> Національні стереотипи та основні цінності національного німецького характеру	20
<i>Джулай А. О., Капелюшина Т. В.</i> Скрайбінг як сучасний прийом візуалізації навчального матеріалу з англійської мови	22
<i>Закабула А. В., Процько Є. С.</i> Роль міжкультурної комунікації в процесі вивчення англійської мови школярами	23
<i>Златів Л. М.</i> Оптимізація самостійної роботи студентів-філологів із дисциплін лінгвометодичного спрямування в умовах дистанційного навчання	25
<i>Калініченко М. М.</i> Роль філології та експертизи авторського права у захисті об'єктів інтелектуальної власності	27
<i>Кирильчук Н. М., Петько Л. В.</i> Дослідження біорізноманіття садів замку Хівер (Англія)	28
<i>Кичій Г. М., Гембарук А. С.</i> Психологічні проблеми в умовах дистанційного навчання	32
<i>Коновець С. В.</i> Системність професійно-педагогічної діяльності вчителя як творчого процесу	34
<i>Кравець В. О., Левчук О. А.</i> Особливості використання інформаційно-комунікативних технологій на уроках англійської мови	37
<i>Кравець Я. Ю., Комар О. С.</i> Особливості комунікативного підходу до навчання англійської мови у закладах базової середньої освіти	38
<i>Кравченко Т. В.</i> Міждисциплінарне інтегрування англійської мови як державної у формуванні громадянської ідентичності британської студентської молоді	39
<i>Крупка М. А.</i> Романс як формульна література (на прикладі роману Наталії Гурницької «Мелодія кави у тональності кардамону»)	42
<i>Луговець О. О., Петько Л. В.</i> Гамбургер та історія його походження	44
<i>Людвік В. А.</i> Фільми як компонент вивчення іноземної мови: особливості та ефективність	47
<i>Мельник В. І., Нестерук С. М.</i> Романістика Гізер Морріс крізь призму наративу пам'яті	50
<i>Мозгальова Н. Г., Новосадов Я. Г., Новосадова А. А.</i> Міжкультурний простір музичного мистецтва України кінця ХХ – початку ХХІ століть	52
<i>Мушировська Н. В.</i> Лінгвокультурний аспект перекладу фразеологізмів (на базі польської та української мов)	53
<i>Неродик А. С., Самборська І. М.</i> Національні особливості вербального та невербального спілкування англійців	56
<i>Няньчук Р. М., Діхтяренко С. Ю.</i> Профілактика професійного вигорання працівників	58
<i>Павелків К. М.</i> Концепт іншомовної міжкультурної комунікативної компетентності у сучасному науково-педагогічному дискурсі	60

Павлюк Г. С. Мовно-комунікативна діяльність вчителя початкових класів в умовах НУШ	62
Пасічник Я. Є., Левчук О. А. Мовні та позамовні чинники функціонування фразеологізмів із етнокультурним компонентом	64
Поважна М. С., Петько Л. В. Онлайн-ресурси як засіб організації самостійної роботи студентів-філологів молодших курсів з іншомовною лексикою	65
Полив'яна К. Ю., Загребнюк Ю. В. Features of non-standard English lessons for students of basic secondary education	67
Постоленко І. С. Формування мотивації вивчення англійської мови у здобувачів вищої освіти	68
Прокопчук Ю. В., Безкоровайна О. В. Використання інноваційних технологій у викладанні іноземної мови та зарубіжної літератури як засобу формування мовленнєвої активності учнів на заняттях з іноземної мови	71
Пучков А. С., Крижановська Т. І. Співацький розвиток особистості: структурний аналіз	72
Рагозіна В. В. До проблеми військово-патріотичного виховання учнівської молоді засобами мистецтва	74
Радченя Т. Ф., Безкоровайна О. В. Класифікація методів інтерактивного навчання на уроках англійської мови в НУШ	76
Сітайло К. Ю., Безлюдний О. І. Ways of improving secondary school students' phonetic skills	78
Смольнікова О. Г. Мовне портфоліо як ефективний засіб розвитку автономних якостей студента	80
Сьомак Я. В., Тхорук Р. Л. Роман Валерія Шевчука «На полі смиренному» як альтернативна історія	82
Терещенко Т. В. Врахування когнітивних процесів пам'яті студентів та складових компонентів мотивації при застосуванні цифрових навчальних медіа	84
Ткачук А. І., Безкоровайна О. В. Роль інтеркультурного діалогу у підвищенні ефективності міжкультурної комунікації	85
Топал О. В., Комар О. С. Особливості інтеграції лінгвокраїнознавчого аспекту до змісту предмета «англійська мова» в профільній середній школі	87
Fedorenko S. V. Multimodal resources for listening comprehension in English for specific purposes	89
Федорук А. О., Вовчук Н. І. Концептуальні відмінності у сприйнятті та ставленні до часу представників різних культур	90
Фурманець К. П., Крусь О. П. Сучасний досвід розвитку патріотичних почуттів підлітків на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО	92
Шульжук Н. В. Лінгвокультурологічний підхід до формування дискурсної компетенції студента-філолога	95
Яницька О. М. Багатомовність та міжкультурна освіта в університеті: місце для навчання та взаємодії	97

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Прокопчук Ю. В.,

здобувач ступеня в/о «Магістр» I курсу

Безкоровайна О. В.,

*доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри міжкультурної комунікації,
теорії, історії та методики викладання зарубіжної літератури
Рівненського державного гуманітарного університету.
(м. Рівне, Україна)*

В сучасному світі вивчення іноземних мов та зарубіжної літератури є важливим елементом освіти. На сьогоднішній день, змінюються вимоги до рівня володіння іноземними мовами, а тому велика увага приділяється розвитку мовленнєвої активності учнів на всіх ступенях навчання.

Одним з ключових завдань сучасної школи є формування учнівської мовленнєвої компетенції. Для досягнення цієї мети використання інноваційних технологій викладання іноземної мови та зарубіжної літератури може бути дуже ефективним інструментом [1 с. 76].

На новітньому етапі викладання іноземних мов та зарубіжної літератури активно використовуються інноваційні технології, зокрема комп'ютерні програми, онлайн-ресурси, відео- та аудіоматеріали тощо. Вони дозволяють покращити якість навчання, роблять його більш доступним та цікавим для учнів, допомагають розвивати навички мовленнєвої діяльності та вміння самостійно працювати з інформацією під час занять та позакласній роботі.

Науковці виділяють наступні програми для вивчення іноземних мов, такі як: Duolingo або Rosetta Stone, – ці програми можуть допомогти учням вивчати іноземну мову в зручний для них час, а також забезпечити інтерактивне середовище для практики мовлення.

Іншою інноваційною технологією є використання віртуальної реальності (VR) і розширеної реальності (AR) у процесі вивчення іноземної мови. VR і AR можуть створити іммерсивне середовище, де учні можуть відтворювати реальні ситуації, що допомагає їм зануритися у мову та зрозуміти, як вона вживається у повсякденному житті [8, с. 93].

Також можна використовувати мультимедійні матеріали, такі як відео, аудіозаписи та інтерактивні тексти, щоб залучити учнів до активного вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури. Наприклад, учні можуть слухати аудіозаписи та дивитися відео, щоб покращити свою вимову та розуміння мови.

Останнім часом подкасти стали дедалі більш популярними технологією, яка активно використовується у процесі вивчення англійської мови як іноземної. Подкасти являють собою аудіо або відео файли, створені в стилі радіо та телешоу, та розміщені в Інтернеті.

Для реалізації завдань навчання іноземної мови особливої уваги слід приділити освітнім подкастам. Як правило, вчителі, що використовують їх у процесі навчання, говорять про два способи використання подкастів: слухання інформації та створення власних продуктів у навчальний та позаурочний час. Освітні подкасти, присвячені вивченню іноземних мов, дозволяють вирішити цілу низку методичних завдань, серед яких:

- формування аудитивних навичок та умінь розуміння іншомовної мови на слух;
- формування та вдосконалення слухо-вимовних навичок;
- розширення та збагачення лексичного словника;
- формування та вдосконалення граматичних навичок;
- розвиток умінь говоріння та писемного мовлення [2, с. 90].

Однак найбільш прийнятним та реалістичним завданням використання подкастів у навчальних цілях залишається розвиток рецептивних аудитивних навичок при роботі з фонетичним, лексичним та граматичним матеріалом та умінь розуміння іншомовної мови на слух [3, с. 198].

Отже, важливість володіння мовленнєвою компетенцією у сучасному світі не може бути переоцінена, тому використання інноваційних технологій у формуванні мовленнєвої активності учнів є актуальною проблемою педагогіки, саме тому підвищення якості підготовки майбутніх педагогів є важливим елементом забезпечення їх навчання на сучасному рівні технологій та методик викладання, а також використання інноваційних підходів до організації навчального та позаурочного процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авраменко О. М. Технології навчання іноземних мов. К.: Либідь, 2019. 416 с.
2. Барановська О. Особливості використання подкастів у викладанні іноземної мови. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки*. 2021. № 2. С. 47–52.
3. Дубасенюк О. І. Формування мовленнєвої компетенції майбутніх фахівців з іноземних мов у процесі викладання спеціальної лексики: монографія. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. 212 с.
4. Зязюн І. А. Методика викладання іноземних мов в середніх навчальних закладах. К.: Либідь, 2018. 480 с.
5. Корнєєва Т. А. Інноваційні технології викладання іноземних мов в середніх навчальних закладах: навчально-методичний посібник. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. 192 с.
6. Прокопчук Ю. В., Безкоровайна О. В. Організація позакласної роботи з іноземної мови у закладі загальної середньої освіти. *Наукові новації та передові технології в парадигмі інноваційного розвитку суспільства у викликах сьогодення* (до Всесвітнього дня науки в ім'я миру та розвитку «Фундаментальні науки на користь сталого розвитку» 10 листопада 2022 року): матеріали Міжнародної конференції (Кривий Ріг, Кропивницький, 10 листопада 2022 р.). ЦП «Компринт», 2022. С. 78–82.
7. Сидоренко Т. В. Інтерактивні технології викладання іноземних мов. К.: Академія, 2012. 264 с.
8. Мацьків Н., Шарапова І. Використання подкастів у навчанні іноземної мови. *Педагогічний альманах*. 2019. № 33. С. 140-145.
9. Єрмоленко О. (2020). Використання подкастів як інструмент формування мовленнєвої компетенції студентів. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Педагогічні науки*. 2020. № 1. С. 91–95.
10. Stone R. Teaching English as a foreign language with podcasts: a survey of teachers' attitudes and practices. *Computer Assisted Language Learning*. Vol. 22, No. 1 (2009). pp. 17–26.
11. Chen C. M., Chung C. J. Personalized English learning system using item response theory and learning style adaptation. *Computers & Education*. No. 51 (1) (2008). pp. 279–293.

СПІВАЦЬКИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ: СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ

Пучков А. С.,
здобувач ступеня в/о «Магістр» І курсу
Крижановська Т. І.,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедра історії, теорії музики та методики музичного виховання
Рівненського державного гуманітарного університету.
(м. Рівне, Україна)

Спів, тобто процес вокального (індивідуального чи колективного) виконання музичного твору, є одним із найдоступніших та найефективніших щодо цілісного музичного розвитку особистості видів діяльності. На це вказують численні вітчизняні дослідження (С. Гладка, О. Велігура, М. Леонтович, І. Липа, Л. Хлебникова, Ю. Юцевич та ін.). За Ю. Є. Юцевичем, – це виконання музики за допомогою голосу, мистецтво передавання художнього змісту музичного твору засобами співацького голосу [1, с. 252]. Тому співацький розвиток – це процес якісних змін, яких зазнає голос, зокрема, навички результативного його використання у процесі співу – «уміння, набуте досвідом, звичкою, вправами» [2, с. 373], або дії, складові частини яких у процесі формування стають автоматичними [3, с. 221].

Зазначений розвиток здійснюється у двох напрямках – вокальному та хоровому. Тому відповідно виділяються вокальні та хорові навички як об'єкти хормейстерського впливу. До вокальних навичок, які за своєю природою є індивідуальними, належать співацька установка, зокрема, постава, дихання, звукоутворення, звуковедення та дикція (О. Коломоєць, К. Пігров, Т. Смирнова, К. Устенко та ін.). Хорові навички, що функціонують у колективному виконавстві, включають хоровий стрій, ансамбль, розуміння диригентських жестів.

Наукове видання

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Міжкультурна комунікація у професійній підготовці
майбутнього педагога ХХІ століття»**

12 травня 2023 р.

Комп'ютерний макет та верстка:
Л. М. Федорук

Формат 60x84 1/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Зам. № 258/1. Ум. друк. арк. 9.96. Наклад 100.

*Віддруковано у відділі
інформаційного та технічного забезпечення
Рівненського державного гуманітарного університету
33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12*